

anhängare i Första Kammaren med 35 röster när klubban (Hammeren) föll efter en debatt, som hade räckt endast från kl. 11 f. m. till middagstid.

Först klockan tio på kvällen föll klubban i Andra Kammaren och ehuru votingen där, sedan Första Kammaren så många timmar förut fattat sitt beslut endast hade ett symptomatiskt intresse stannade åhörarna för att konstatera att majoriteten för förslaget hade ökats med 20 röster sedan i fjol.

En stor kö af intresserade hade afvisats vid ingången innan debattens början och läktarna (Tilhørerpladserne) voro tätt besatta. Vid en överblick på läktarna fann man rösträttsrörelsens spetsar från alla delar af Sverige och naturligtvis Landsföreningens ledning manngörant representeradt. Man kan verkligen säga, att aldrig förr har någon rösträttsdebatt i Sveriges Riksdag samlat en så representativ, talrik och intresserad kvinnoskara. Enda ifrån de kvinnliga studentföreningarnas unge ledarinnor upp till statsrådsinnorna och rösträttsrörelsens veteraner höllo de flesta af dem ut enda till klockan tio på kvällen.

Helt säkert bildar också rösträttsdebatten den 18. Maj en märkesdag äfven från internationell synpunkt sedt, ty det torde icke finnas någon regering i hela världen, som med så mycken värme och öfvertygelse kämpat för kvinnornas sak. När Statsminister Staaf slutat sitt högstämde i stora, klara linjer hållna tal, rådde en ljudlös tystnad, såväl bland Första Kammarens ledamöter (Medlemmer), som voro manngörant samlade, som bland åhörarnas stora skara. Han framlade med logisk bevisföring, att kvinnornas rösträttskraft, ej, som motståndarna äro så benägna att tro, endast är en politisk modesak, utan ett kraft, som vuxit sig stark med samhällsutvecklingen. Han skildrade hur de större politiske anspråken hade först formulerats af den Franska Revolutionen, hur de mänskliga rättigheters proklamerande och adelsprivilegiernas afskaffande voro början till striden för uppnående af vidgade politiska rättigheter, en strid, som i de fleste länder slutat med det, som kallas den allmänna rösträtten. Och så fortsätter Statsministern: »Ja, man har kallat den så — till dess nu kvinnorna kommit med samma fråga och samma fordran för sin del. Om

kvinnornas rösträttskraft således är endast en led af den väldige kraft, hvars verkningar ännu på långt när inte torde vara uttömda då frågas: finns det verkligen några utsikter till att det förhållande, som framkallat kvinnornas kraft skall förändras? Detta förhållande har redan berörts i debatten. Det är den kvinnornas utflyttning i samhällsarbetet, som ägt rum på de flesta håll. Det är naturligt att de kvinnor, som arbeta sida vid sida med mannen i fabriken, på kontoret, i skolan, i läkarepraxis ha en särskild anledning att fråga sig om det är möjligt att deras duglighet upphör där inflytandet på det gemensamma fosterlandets angelägenheter tar vid. Ingen af er, mina herrar, tror att den utveckling, som på detta sätt gjort kvinnan till mannens arbetskamrat skall kunna vridas tillbaka. Helt naturligt har kraften först uppstått hos dess s. k. själf-försörjande kvinnorna — kallade så med orätt, därför att, enligt min mening, äfven den stora massan gifta kvinnor kunne göra anspråk på beteckningen själf-försörjande. Hos dem har tanken först fått lif, men den har så småningom spridit sig till kvinnan i hemmet. Hemmets kvinnor ha börjat fråga sig: är det väl rätt och rimligt att afstå oss, som skola uppfostra det nya släktet, från all inverkan på det lands angelägenheter, för hvilket släktet skall fostras?»

Högern hade skickat sina skickligaste talare i elden, om än partiets främsta män icke uppträdt, men Prof. Thyréns spådomar af kvinnorösträttsens skadliga verkningar voro allt för dystra för att göra den af hans parti åsyftade inverkan. Skäl (Grunde), som »kvinnans bevarande åt hemmet», huru de kunde »verka» utan att ha rösträtt, det »indirekta inflytandet», framhölls af högerns olika talare. Men skälen äro för utslitna och gamla för att göra något intryck. Det är för öfrigt förvånansvärdt hur en man, som Prof. Thyrén, som för ej mindre än tre år sedan var en så varm anhängare af den kvinnliga rösträtten, i dessa utvecklingens tider, kunnat så helt omvändas. Vi kunna ej annat än citera vår trogne vän i Första Kammaren, Herr Mauritz Hellberg, som sade: »En talare i Andra Kammaren yttrade en gång om herr Thyréns vältalighet, att han, vid hvarje stort tal, hade en känsla af att ett andra anförande i motsatt riktning hängde i luften. Det andra anförandet hänger icke längre i luf-